

ÕIEND

RIIKLIKU JÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA AVATUD KOOLIS

I. SISSEJUHATUS

- 1.1. Avatud Kool (edaspidi *kool*) on Sihtasutuse Avatud Kool (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Aru 10, Tallinna linn, Harju maakond 10317.
- 1.2. Riiklikku järelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsleri 23.08.2019. a käskkirja nr 173 „Riikliku järelevalve teostamine Avatud Koolis“ alusel.
- 1.3. Riiklikku järelevalvet kooli ja selle pidaja tegevuse õiguspärasuse üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi välishindamisosakonna eksperdid Kaidi Maask ja Õilme Saks.
- 1.4. Riiklik järelevalve algas koolis 30.09.2019.
- 1.5. Riikliku järelevalve eesmärk oli hinnata kooli tegevuse vastavust I kooliastme tegevusloa taotlusega esitatud dokumentidele. Samuti oli eesmärk hinnata, kuidas toimub koolis sisehindamine ning kuidas on kooli sisehindamisel selgitatud välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad ning kuidas on kooli arengukava koostamisel arvestatud sisehindamise tulemustega.
- 1.6. Järelevalves vesteldi kooli pidaja, juhtkonna, hoolekogu, õppenõukogu, lapsevanemate ja õpilaste esindajatega. Tutvuti kooli dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga ning võrreldi tegelikku olukorda Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

II. KOKKUVÕTE

- 2.1. Avatud Kool on Tallinna linnas tegutsev eraüldhariduskool, mis korraldab õpet I–II kooliastmes. Kool tegutseb 2017. aastast. Koolil on I kooliastmes tähtajaline tegevusluba õppe korraldamiseks kehtivusega kuni 31.08.2020 ja II kooliastmes kehtivusega kuni 03.08.2022.
- 2.2. Koolis õppis seisuga 10.10.2019 EHISe andmetel 213 õpilast, neist 180 I kooliastmes. I kooliastme õpilastega töötas 21 pedagoogilist töötajat.
- 2.3. Esiletõstmist väärrib kooli eripära, milleks on kahesuunaline keelekümblus ja projektõppe rakendamine. Tunnustust väärrib mitmekultuurilisuse läbimõeldud rakendamine õppetöös, mis tähendab, et koos õpivad erinevast rahvusest ja erinevaid keeli kõnelevad õpilased.
- 2.4. Õpilaste arengu toetamiseks viiakse õpilastega läbi arenguestlusi, kasutades erinevaid vorme (õpilane – õpetaja; õpilane – lapsevanem – õpilane). Arenguestluses täpsustatakse vastastikused ootused koostöö suhtes, et aidata kaasa õpilase enda püstitatud eesmärkide saavutamisele.
- 2.5. Arengukava ja sisehindamine on omavahel väga tihedalt seotud. Koolis järgitakse arengukavas sõnastatud eesmärke. Sisehindamise läbiviimisel on kasutatud erinevaid

- meetodeid (rahuloluküsitlused, arenguestlused, kooli dokumentatsioon, tunnivaatlused) ja tulemusi on analüüsitud ning tulemustest lähtuvalt on kavandatud edasised tegevused.
- 2.6. Õpilased saavad kaks korda õppeaastas tunnistuse. Tunnistusel sisaldub õpetaja koostatud hindamismatriks ja arengukirjeldus. Vähemalt kord aastas toimub õpilaste projektide ja/või õpimappide esitlemine vanematele.

III. OLUKORRA KIRJELDUS

3.1. Kooli juhtimine

Kooli pidajaks on Sihtasutus Avatud Kool¹. Kooli juhtorganid² on hoolekogu ja direktor. Direktori sõnul on hoolekogu kooli tähtsaim nõuandev kogu. Kooli juhtkonda kuuluvad lisaks direktorile veel õppejuht ja arendusjuht. Vestluses direktori ja õppejuhiga toodi välja, et tööjaotus ja tööülesanded on neile selged ja arusaadavad. Juhtkonna ülesandel tegutseb koolis rahaasju suunav nõukoda ehk finantskogu ning õppe- ja kasvatustöö teemadel on juhtkonnale nõuandjaks õppimise kuratoorium. Direktor selgitas, et mõlema organi puhul on tegu töörühmadega, kelle roll kooli loomise algusperioodil oli suurem. Kuratooriumisse kuuluvad koolivälised õppimise ja õpetamise eksperdid Tallinna Ülikoolist. Järelevalves leidis kinnitust, et kooli direktor oli kõiki talle pandud ülesandeid täitnud.

3.2. Põhikiri

Avatud Kooli põhikirja on pärast tegevusloa taotlemist muudetud. Kohapealse järelevalve ajal tegutses kool pidaja poolt kinnitatud põhikirja alusel³. Järelevalves esitatud põhikirjas vajasid täpsustamist kooli hoolekogu ja direktori tööülesanded. Järelevalvemenetluse ajal edastas kool uue põhikirja⁴, milles olid eespool nimetatud sätted parandatud. Muus osas oli põhikiri kooskõlas õigusaktidega⁵.

3.3. Arengukava ja sisehindamine

3.3.1. Arengukava

Järelevalve ajal tegutses kool aastateks 2017–2020 koostatud arengukava alusel. Arengukava on kinnitatud pidaja otsusega⁶.

Arengukava vastab erakooliseadusest (edaspidi *EraKS*)⁷ tulenevatele nõuetele. Kooli arengukavas on kirjeldatud kooli missioon, visioon ja põhiväärtused. Kooli arengukavast võib positiivse näitena esile tuua teadus- ja arendustegevuse valdkonna väljatoomise. Koostöös Tallinna Ülikooliga uuritakse õpilaste ja õpetajate arengu jälgimist, hinnatakse koolis kasutatavate meetodikate mõju, samuti on tegevuskavasse planeeritud meetodikate, koolituste ja materjalide arendustegevused.

Arengukavas on välja toodud eesmärgid, ülesanded, eeldatav tulemus arengukava perioodi lõpuks ja vastutajad järgmiste valdkondade kaupa: eestvedamine ja juhtimine, personalijuhtimine, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine, õppe- ja kasvatusprotsess ning teadus- ja arendustegevus. Kuna kõikide eesmärkide ja tegevuste täitmise tähtajaks on märgitud arengukava perioodi lõppemise aeg, siis on keeruline hinnata arengukava eesmärkide täitmist õppeaastate lõikes.

¹ Avatud Kooli põhikiri, p 1.3.

² Avatud Kooli põhikiri, p 5.1.

³ SA Avatud Kooli nõukogu 28.08.2019 protokoll nr 1-25/4.

⁴ SA Avatud Kooli nõukogu 25.10.2019 protokoll nr 1-25/7.

⁵ EraKS, § 6 lg 1.

⁶ SA Avatud Kooli nõukogu 28.03.2019 protokoll nr 1-25/1.

⁷ EraKS, § 7 lg 1.

Soovitus

Määratleda arengukavas tegevuste täitmise vahetähtajad, et oleks perioodiliselt võimalik hinnata arengukava eesmärkide täitmist.

3.3.2. Sisehindamine

Kooli direktor on sisehindamise korra kehtestanud⁸. Sisehindamise korra⁹ kohaselt toimub igal õppeaastal perioodiline sisehindamine, millest tehakse kokkuvõte ja mida esitletakse hoolekogus¹⁰, lastevanemate üldkoosolekul¹¹ ja õppenõukogus¹².

Õppeasutuse sisehindamine on üles ehitatud arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamise hindamisele, hõlmates kõiki olulisi valdkondi. Sisehindamise süsteem on läbi mõeldud ning väga hästi kirjeldatud. Õppeasutuse juhtimine on suunatud arengukava eesmärkide saavutamisele. Sisehindamisel on tähelepanu all osapoolte rahulolu, mille väljaselgitamiseks küsitletakse nii õpilasi, lastevanemaid kui õpetajaid. Nii õpetajate kui ka õpilastega viiakse läbi arenguvestlusi, mille käigus kogutud infot peetakse kooli hindamise oluliseks komponendiks. Järelevalves esitati 2018/2019. õppeaasta perioodilise sisehindamise kokkuvõte. Kokkuvõtte analüüsisiosas on toodud välja rahulolu-uuringute kokkuvõtted ning ülevaade arengukava eesmärkide täitmisest. Kokkuvõttes on rahuloluküsitluses osalenud õpilaste (osales 139 õpilast 155st) vastustest välja toodud, et lastel on palju sõpru ja et neil meeldib koolis käia ning et õppimine on nende jaoks põnev. Ka vestluses osalenud õpilased tõid välja, et neile meeldib koolis see, et saadakse õppida ja suhelda mitmes keeles, palju käiakse õppekäikudel ja tehakse põnevaid projekte, laste arvates on koolis lapsesõbralik õhkkond. Samal vestlusel tõid lapsed positiivsena välja veel mitmekülgse huvitegevuse. Rahuloluküsitluses osalenud lapsevanemad (osales 122 peret 155st) tõid murekohana välja vanematekogu teema (väheefektiivne). Ühiselt jõuti selleni, et suurendades vanemate osalust hoolekogus, muudetakse seeläbi nii hoolekogu kui ka lastevanemate töö efektiivsemaks.

Õppekava sisulist täitmist jälgib õppejuht. Õppetundide vaatlus, mida viib läbi õppejuht, on õppeasutuses süsteemne. 2018/2019. õppeaastal viidi koolis läbi 34 tunnivaatlust. Järelevalves esitas kool vaadeldud tundide registreerimislehe, millest nähtub, et kõikide õpetajate tunde on õppeaasta jooksul käidud vaatlemas vähemalt kaks korda.

Tunde vaadeldakse eesmärgiga saada tundides toimuvast ülevaade seoses õppekava eesmärkide rakendamisega. Järelevalves külastati koos õppejuhiga kahte õppetundi (3. klassi vene keele ja matemaatika tundi vene keeles), et vaadelda, kuidas õppejuht õppetundide vaatlust läbi viib ning õpetajatele tagasisidet annab. Õppejuhi tagasiside oli kirjeldav, suunatud õpetaja tegevusele tunnis, samas juhtis õppejuht tähelepanu ka parendamist vajavatele aspektidele. Tagasiside käigus sõlmitud kokkulepped fikseeriti õpetajate digitaalsesse arengumappi.

Õpetajate sõnul käiakse ka teineteise tunde vaatamas ja pärast igat vaatlust antakse tagasisidet.

3.4. Üldtööplaani

Kooli käesoleva õppeaasta üldtööplaani on kinnitatud õppenõukogu koosoleku otsusega¹³. Haridus- ja teadusministri määruse¹⁴ kohaselt on kooli üldtööplaani dokument, mis reguleerib kooliaasta tegevust ja mis tehakse üheks aastaks arengukava ja õppekava põhjal. Ka kooli arengukavas on sätestatud, et seda viiakse ellu õppeaasta üldtööplaani kaudu, mis

⁸ Direktori 02.09.2017 käskkiri nr 1718-10/5.

⁹ Sisehindamise kord, p 2.2.1. ja p 2.5.1.

¹⁰ Hoolekogu 28.08.2019 protokoll nr 1-13/9.

¹¹ Lastevanemate 29.08.2019 üldkoosoleku protokoll nr 1-16/17.

¹² Õppenõukogu 17.06.2019 protokoll nr 1-12/6, õppenõukogu 30.08.2019 protokoll nr 1-12/7.

¹³ Õppenõukogu 30.08.2019 protokoll nr 1-12/8.

¹⁴ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.

konkretiseerib ülesanded ja tegevused arengukava eesmärkide täitmiseks. Järelevalves ei leidnud kinnitust, et õppeaasta üldtööplaani on seotud arengukavaga ning et selle abil viiakse ellu arengukavas püstitatud eesmärgid ja tegevuskava ülesandeid, pigem on kehtiv üldtööplaani oma olemuselt õppeaasta sündmuste loetelu. Näiteks aprillikuusse on planeeritud järgmised sündmused: 1. aprill naljapäev ja vaba mängu päev; 2. aprill Rimi jalgpalli osavusfestival; 10. aprill Suur reede ja vaba päev; 16. aprill luulekonkurss.

Direktori sõnul on arengukava ja sisehindamisega seotud dokument juhtkonna üldtööplaani, kuhu on fikseeritud õppeaasta üldeesmärgid ning need kaks dokumenti – juhtkonna üldtööplaani ja õppenõukogus kinnitatud üldtööplaani – annavad kokku selle, mida koolis nimetatakse üldtööplaaniks.

Soovitused

- 1) Mõelda läbi ja analüüsida, kuidas siduda kooli arengukava eesmärgid ja kooli üldtööplaani, et kahe dokumendi vahel tekiks loogiline ja arusaadav seos.
- 2) Tagada, et edaspidi oleks üldtööplaanis õppeaasta tegevuskava seotud kooli arengukava ja õppekavaga, õppeaasta üldeesmärkide ja eelmise aasta töö kokkuvõttega.

3.5. Kodukord

Kodukord on kehtestatud direktori käskkirjaga¹⁵. Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (edaspidi *PGS*)¹⁶ sätestatule pannakse kooli kodukord koolis välja õpilastele nähtavasse kohta. Järelevalve alguses kodukorda koolis õpilastele nähtavas kohas väljas ei olnud. Õpilastega vesteldes ilmnes, et nad ei tea, kus nad saavad kodukorraga tutvuda. Direktor selgitas, et kooli kodukord oli välja pandud garderoobi juurde aknalauale, aga kuna sellele ei ole tähelepanu juhitud, siis ilmselt ei teata, et see seal on. Kodukorda on tutvustatud lastevanematele augustikuu üldkoosolekul, lastele tutvustatakse kodukorda kontaktõpetaja (edaspidi *KÕP*) tundides. Direktori sõnul ei tutvustata kodukorda selle nime all, vaid räägitakse temaatiliselt – koolipäevast, hindamisest, koolivormi kandmisest jne. Mõnikord tehakse seda ka ülekoolilistel kogunemistel. Kodukorra erinevaid osi arutatakse lähtuvalt teema aktuaalsusest ja ka vajadusest midagi meelde tuletada või eraldi välja tuua. Tervikdokumendina ei ole kodukorda õpilastele tutvustatud. Järelevalve ajal pani kool kodukorra nähtava kohale.

Menetluse ajal selgus, et kodukorras oli sätestamata õpilaspileti kasutamise kord, täiendamist vajasisid füüsilise turvalisuse tagamise ja õppekavaväliseks tegevuseks tasuta oma kooli rajatiste, ruumide ja vahendite kasutamise korrad. Kool esitas järelevalve ajal parandatud kodukorra¹⁷, mis vastas nõuetele.

Soovitus

Selgitada õpilastele, mis dokument kooli kodukord on, mida sellega reguleeritakse ja kus on võimalik sellega tutvuda.

3.6. Õppekava ja õppekorraldus

3.6.1. Õppekava

Kooli õppekava on kinnitanud pidaja. SA Innove hinnangu¹⁸ kohaselt on kooli õppekava üldosa ja ainekavad kooskõlas EraKSiga¹⁹. Hinnangus on välja toodud, et kooli õppekava üldosas on kirjeldatud unikaalsed võtmepädevused, milles kajastuvad põhikooli riikliku õppekava üldpädevused, mis annavad koolile oma näo. Õppekavas on välja toodud viis võtmepädevust –

¹⁵ Direktori 01.02.2018 käskkiri nr 1819-10/1-1.

¹⁶ PGS, § 69 lg 2.

¹⁷ Direktori 25.10.2019 käskkiri nr 1-10/54.

¹⁸ SA Innove 12.04.2019 hinnang.

¹⁹ EraKS, § 11 lg 4.

iseseisev mõtleja, isikupärane looja, aktiivne õppija, avatud kaaslane, tasakaalus isiksus. Võtmepädevuste arengu toetamiseks on ühendatud baasõpe ja projektõpe ning rakendatakse kahesuunalist keelekümbeluse mudelit. Õppekava koordinaator selgitas, et igas klassis toimub õppeaasta jooksul vähemalt neli projekti, vaheldumisi eesti ja vene keeles. Õpetajatega on kokkulepe, et igas projektis on lõimitud vähemalt kaks õppeainet ja arendatakse ka väärtusi ning võtmepädevusi. Võtmepädevuste hindamisel kasutatakse maatriksit – algtase, kesktase, väga hea tase. Iga projekti lõpus antakse õpilastele sellest lähtuvalt tagasisidet.

3.6.2. Õppekorraldus

Õpilaste hindamisel kasutab kool tulenevalt õppekavast²⁰ kujundavat hindamist, mis toimub suulises ja kirjalikus vormis, mille käigus õpetaja või õpilane analüüsib õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist. Ühe kujundava hindamise liigina kasutatakse enesehindamist, mis toimub pidevalt õppeprotsessi käigus vaba vestluse vormis ning kokkulepitud vormis kirjaliku eneseanalüüsina.

Õpilased saavad kaks korda õppeaastas tunnistuse. Koolis on välja töötatud klassitunnistuse vorm, mille on õppenõukogu kinnitanud²¹. Tunnistusel sisaldub õpetaja koostatud hindamismaatriks ja arengukirjeldus. Et näha eesti, vene ja inglise keele ning akadeemiliste oskuste taset, tehakse kaks korda aastas kokkuvõtvaid töid. Vähemalt kord aastas toimub õpilaste projektide ja/või õpimappide esitlemine vanematele.

Avatud Kooli toimimise üheks aluseks on õpetajate tihe koostöö. Õppetööd planeeritakse ja töökavu koostatakse koostöös eesti ja vene emakeelega õpetajatega ning protsessi on kaasatud ka abiõpetajad. Õpetajad teevad aasta töökava lennupõhiselt, nt 3. klasside kõik õpetajad koostavad koostöös. Töökavas planeeritakse igale klassile teemade käsitlemist nädalase täpsusega, ainetevahelist lõimingut ning hindamist. Lapsevanemad töid vestluses välja, et iga perioodi alguses on neile e-päeviku vahendusel teada, millised on perioodi oodatavad õpitulemused ja õpilastele antakse tagasisidet seatud õpitulemustest lähtuvalt.

Nii vestlusel osalenud juhtkonna liikmed kui õpetajad kinnitasid, et õpetajatevaheline koostöö on väga hea. Kõik õppekorralduses oluline arutatakse läbi iga nädala kolmapäevastel koostöökoosolekutel, mida juhivad juhtkonna liige ja lisaks on kord nädalas igal lennul koosolek, mida juhivad lennujuht.

3.6.3. Õpilaste kooli vastuvõtt

Vastavalt EraKSile²² on õpilaste vastuvõtu kord sätestatud kooli põhikirjas²³. Õpilaste registreerimine algab kodulehe kaudu avalduse esitamisest. Kooli vastuvõtul eelistatakse lapsi, kelle õed-vennad juba õpivad Avatud Koolis ja kooli töötajate lapsi. Direktori sõnul kool ei testi lapse eelteadmisi ega pere sobivust kooliga, kohtade jagamine toimub loosi teel. Kõikide registreerunud laste nimed jaotatakse viide loosikasti – eesti kodukeelega tüdrukud, eesti kodukeelega poisid, vene kodukeelega tüdrukud, vene kodukeelega poisid ja kakskeelsed lapsed. Kahesuunalise keelekümbeluse tõhusaks toimimiseks on oluline, et kakskeelsete õpilaste osakaal oleks tasakaalus ja et eesti ning vene koduse keelega lapsi oleks enam-vähem võrdselt. Kõik lapsed saavad oma järjekorranumbri. Direktor põhjendas seda sellega, et kui mõni laps, kes loosi järgi osutus sissesaanuks, aga loobub õppekohast, siis on kohe olemas järgmine laps, kellele järjekorra põhised saab kohta pakkuda. Loosimist on lastevanematel võimalik jälgida, mis tagab läbipaistvuse selles protsessis. Enne lepingu sõlmimist kohtutakse vanematega, et tutvustada Avatud Kooli kontseptsiooni.

²⁰ Avatud Kooli õppekava, pt 4.

²¹ Õppenõukogu 04.01.2019 protokoll nr 1-12/1.

²² EraKS, § 6 lg 1 p 9.

²³ Avatud Kooli põhikiri, p 3.

3.7. Õpilaste arengu toetamine

3.7.1. Arenguestluste läbiviimine

Arenguestluste läbiviimise kord on kinnitatud direktori käskkirjaga²⁴. Arenguestluste läbiviimise korra kohaselt viiakse arenguestlusti õpilastega läbi kaks korda õppeaastas – jaanuaris toimub vestlus õpilase ja õpetaja vahel, soovi korral kaasatakse ka lapsevanem ning teine vestlus toimub kevadel ja sellest võtavad osa laps, õpetaja ja lapsevanemad. Positiivsena võib välja tuua selle, et arenguestlustel sõnastatakse eesmärgid järgneva perioodiks ning vajadusel sõlmitakse kokkuleppeid. Need fikseeritakse kooli elektroonses dokumendihalduskeskkonnas. Arenguestlustes täpsustatakse vastastikused ootused koostöö suhtes, et aidata kaasa õpilase enda püstitatud eesmärkide saavutamisele. Vestlustes osalenud õpilased kinnitasid, et nende kõigiga on arenguestlusti läbi viidud.

Vestlustes osalenud lapsevanemad kinnitasid, et nad on osalenud koos lapsega arenguestlustel. Vestlustes juhtkonnaga²⁵ selgitas õppejuht, et õpilase arengu toetamisel peetakse oluliseks tihedat suhtlust peredega, et lapsevanem oleks lapse eesmärkidest teadlik ja toetaks last nende elluviimises.

3.7.2. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

Kooli õppekavas on sätestatud tuge vajavate õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord. Vastavalt õppekavas sätestatule on direktor määranud käskkirjaga²⁶ haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordinaatori (edaspidi HEVKO).

Õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamiseks avatakse õpilasele individuaalsuse jälgimise kaart. Direktori käskkirjaga²⁷ on määratud õpilase individuaalsuse kaardi (edaspidi ÕIK) koostamise eest vastutav isik. Koolis on EHISest 10.10.2019 tehtud väljavõtte järgi määratletud üheksa haridusliku erivajadusega õpilast (edaspidi HEV-õpilane) Direktori käskkirjaga²⁸ on kõikidele tõhustatud ja erituge saavatele õpilastele koostatud individuaalsed õppekavad. Kooli pidaja nõusolekul²⁹ on direktor oma käskkirjaga³⁰ koolis moodustanud eriklassi (liitklass). Direktori sõnul kuuluvad eriklassi viis õpilast, kellel on olemas vastav soovitus Rajaleidja Keskuse poolt. Lisaks on sinna klassi arvatud kaks õpilast, et neid toetada esialgu väiksemas klassikollektiivis hakkama saamisega. Nende kahe õpilase kohta ootab kool koolivälise meeskonna otsust. Samas vestlustes tõi direktor välja, et kuna kool ei vali endale õpilaskonda, siis tuli kohe kooli loomise algusest peale olla valmis pakkuma vajadusel õpilastele tuge, samuti oli kooli jaoks oluline ka õpetajate valmisolek.

Kooli direktori selgituste kohaselt vastutab õpilase ÕIK täitmise eest HEVKO. Järelevalves vaadatud ÕIKdesse oli koondatud erinevate osapoolte märkamised õpilase toimetuleku, rakendatud meetmete ja nende toimimise kohta.

Kooli HEVKO sõnul toimub esimene märkamine õpetaja tasandil, kes fikseerib kooliseses elektroonses keskkonnas tähelepanekud õpilase kohta. Järgmise sammuna kaasatakse teisi õpetajaid, vajadusel kutsutakse koolipsühholoog tundi. Sekkumiseks kasutatakse käitumispäevikut. Protsessi kaasatakse kohe ka lapsevanem. Kõik kokkulepped fikseeritakse kirjalikult. Ühe kuu möödudes hinnatakse uuesti olukorda ja vajadusel otsitakse täiendavat abi, kas mõne täiendava meetme näol või otsitakse abi kooliväliselt meeskonnalt. Direktori sõnul rakendatakse I kooliastmes esmaste tugimeetmetena konsultatsioonitunde ja õpiabi.

²⁴ Direktori 07.09.2017 käskkiri nr 1718-10/8-2.

²⁵ 30.09.2019 protokoll nr 1.

²⁶ Direktori 31.08.2019 käskkiri nr 1-10/42.

²⁷ Direktori 31.08.2019 käskkiri nr 1-10/42.

²⁸ Direktori 31.08.2019 käskkiri nr 1-10/42-1.

²⁹ SA Avatud Kooli nõukogu 12.09.2019 protokoll nr 1-25/6.

³⁰ Direktori 16.09.2019 käskkiri nr 1-10/49.

Tugispetsialistidest on koolis kaks psühholoogi. Lähtudes PGSst³¹ peab kool vajadusel tagama õpilasele koolis tasuta eripedagoogi, logopeedi ja sotsiaalpedagoogi teenuse. Koolis ei ole hinnatud eripedagoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse vajalikkust. Teatud liiki erivajadusi võib õpingute vältel esineda pea igal õpilasel ja sellisel juhul peab vajalik tugi olema kättesaadav igal ajahetkel.

Positiivne on, et kool on leidnud võimaluse koolipsühholoogi teenuse tagamiseks. Sotsiaalpedagoogi, eripedagoogi ja logopeedi teenust koolis ei võimaldata. Direktor selgitas, et kuna koolil ei ole oma logopeedi, siis tellitakse teenust Tallinna Õppenõustamise Keskuselt (edaspidi TÕK). Sügiseti käib TÕKist logopeed abistamas õpilaste kaardistamisega ja annab õpetajatele nõu, kuidas erivajadusega lastega tegutseda. Direktori sõnul ei ole hetkel vajadust sotsiaalpedagoogi ja eripedagoogi teenuse järele, küll aga ollakse vajaduse tekkimisel valmis laiendama tugimeeskonda ning värbama ka eripedagoogi või sotsiaalpedagoogi.

Õpilaste sotsiaalse ja emotsionaalse arengu toetamiseks rakendatakse koolis „Samm-sammult“ programmi, VEPA metoodikat ja KÕP tunde. Vestlustes õpetajatega toodi erinevate programmide ja metoodikate puhul positiivsena välja see, et lapsed kasvaksid julgeteks ja avatuteks, et nad julgeksid oma mõtteid avaldada ka teistes keeltes, aga ka kuulama teiste ideid.

Soovitus

Hinnata ja analüüsida regulaarselt sotsiaalpedagoogi ja eripedagoogi teenuse vajadust ning vajaduse ilmnemisel tagada need teenused õpilastele.

3.8. Pedagoogiline personal

Järelevalves kontrolliti pedagoogide kvalifikatsiooni vastavust kehtestatud nõuetele³² ning kontrolliti EHISesse kantud andmete vastavust õppeasutuses kohapeal olevatele kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele. Seisuga 10.10.2019 töötas koolis 27 õppe- ja kasvatusala töötajat, neist 19 esimese kooliastme õpetajat ning kaks tugispetsialisti.

Kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele viiel töötajal – kolmel õpetajal, ühel tugispetsialistil ja direktoril.

Magistrikraad puudus kuuel õpetajal, neist kahel on keskharidus. Järelevalves selgus:

- 1) õpetaja (inglise keel I–II kooliaste) – õpetajal puudub magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja õpetajakutse, omandatud on psühholoogia bakalaureusekraad. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping kuni 15.08.2020.
- 2) õpetaja (muusika I–II kooliaste) – õpetajal on keskharidus. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping kuni 12.08.2020. Õpetaja õpib TÜ Viljandi kultuuriakadeemias.
- 3) õpetaja (kehaline kasvatus I–II kooliaste) – õpetajal puudub magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja õpetajakutse, omandatud on koreograafia bakalaureusekraad. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping kuni 15.08.2020.
- 4) õpetaja (klassiõpetaja) – õpetajal puudub magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja õpetajakutse, omandatud on bakalaureusekraad eripedagoogikas. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping kuni 12.08.2020. Õpetaja õpib Tartu Ülikoolis.
- 5) õpetaja (klassiõpetaja) – õpetajal puudub magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja õpetajakutse. Õpetajal on koolieelse lasteasutuse õpetaja rakenduskõrghariduse kvalifikatsioon. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping kuni 12.08.2020.
- 6) õpetaja (klassiõpetaja) – õpetajal on keskharidus. Õpetajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping, mis ei ole kooskõlas PGSis³³ sätestatuga, mille kohaselt saab õpetajaga, kelle kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, sõlmida vaid tähtajalise töölepingu.

³¹ PGS, 37 lg 2.

³² Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määrus nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“.

³³ PGS, § 74 lg 7.

Magistrikraadiga õpetajatest puudus õpetajakutse kaheksal õpetajal. Lisaks puudus õpetajakutse õppejuhil.

Haridus- ja teadusministri määruse kohaselt³⁴ on põhikooli õppealajuhataja kvalifikatsiooninõuded magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, õpetajakutse ning juhtimiskompetentsid.

Tugispetsialistidest ei vasta ühe koolipsühholoogi kvalifikatsioon nõuetele. Kvalifikatsioonile mittevastava tugispetsialistiga oli sõlmitud tähtajaline tööleping, mis ei ole kooskõlas õigusaktidega, sest võimalus³⁵ sõlmida tähtajaline tööleping õpetajaga ei laiene tugispetsialistidele.

Kooli direktor on koostanud tegevusplaani, mille kohaselt asuvad kõik kutset mitteomavad õpetajad ja õppejuht taotlema õpetajakutset veebruaris 2020. Kui õpetajad ja õppejuht omandavad õpetajakutse, vastaks kevadel kvalifikatsioon nõuetele 19 töötajast 12-l.

PGSi³⁶ kohaselt võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Sama paragrahvi lõike 9 kohaselt peab koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Haridusasutuse juht peab tegema kõik endast objektiivselt sõltuva, et täita õpetajate ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate isikutega. Juhime tähelepanu, et õpetajaga, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, saab PGSi § 74 lg 7 alusel sõlmida tähtajalise töölepingu tingimusel, et õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat.

Eeltoodule tuginedes ning olles kaalunud kõiki asjassepuutuvaid argumente, saab kooli õpetajate kvalifikatsiooni hinnata PGSi § 74 lg 7 ja 9 tähenduses piisavaks eeldusel, et tegevusplaanis esitatud tegevused saavad ellu viidud.

Soovitus

Motiveerida õpetajaid omandama magistrikraadi või õpetajakutset.

3.9. Hoolekogu tegevus

Kooli hoolekogu liikmelisus, liikmete valimise või määramise ja nende tagasikutsumise kord ning volituste kehtus on sätestatud kooli põhikirjas. Kehtiva põhikirja järgi tegutseb koolis 14-liikmeline hoolekogu. Varasemalt oli kooli hoolekogu kuueliikmeline, aga hoolekogu koosseisu suurendati, et tagada hoolekogu tegevusse lastevanemate suurem kaasatus.

Hoolekogu tegevusest ülevaate saamiseks vaadeldi kooli hoolekogu 2017/2018. ja 2018/2019. õppeaasta koosolekute protokolle. Nendega tutvumisel selgus järelevalves, et kooli hoolekogu on tegutsenud kooskõlas seaduses³⁷ kehtestatud, hoolekogu on esitanud pidajale põhikirja muutmissetpanekuid, on ära kuulunud direktori iga-aastase kooli arengukava täitmise ülevaate, on ära kuulunud direktori ülevaate kooli eelarve ja selle täitmise kohta, on kuulunud direktori ülevaadet kooli õppetegevusest, on andnud oma arvamuse muudes kooli tegutsemise seisukohast olulistest küsimustes, nagu näiteks kooli laienemine uutesse ruumidesse. Seega on kooli hoolekogu osalenud kooli juhtimises. Kuna hoolekogu protokollides puuduvad sisukirjeldused, siis ei saa ülevaadet arutelukäigust.

³⁴ Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määrus nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“, § 2 lg 2.

³⁵ PGS, § 74 lg 7

³⁶ PGS, § 74 lg 7.

³⁷ EraKS, § 21 lg 3.

Soovitus

Selguse ja järjepidevuse tagamiseks kajastada hoolekogu protokollides ka arutelude sisu, et oleks jälgitav, millised olid osalejate arvamused ning kokkulepped.

IV. ETTEKIRJUTUSED KOOLI DIREKTORILE

4.1. Tagamaks koolis töötavate pedagoogide kvalifikatsiooni vastavus PGSi § 74 lõigetes 6, 7 ja 9 esitatud nõuetele, arvestades seejuures kooli poolt järelevalves kirjeldatud tegevuskava pedagoogide kvalifikatsiooni tõstmiseks:

4.1.1. korraldada avalikud konkursid nendele õppe-kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel puudub magistrakraad ja kes ei ole seda asunud omandama. Täitmise tähtaeg: 01.09.2020.

4.1.2. korraldada avalikud konkursid nendele õppe-kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel on olemas nõutav tasemeharidus, kuid puudub õpetajakutse juhul, kui õpetajale ei ole omistatud õpetajakutset hiljemalt 01.07.2021. Täitmise tähtaeg: 01.09.2021.

Kui konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, esitada Haridus- ja Teadusministeeriumile dokumendid konkursi korraldamise ja konkursi tulemuste kohta, sealhulgas konkursi luhtumise põhjendused, millest nähtub, et kooli direktor on teinud kõik endast objektiivselt sõltuva, et täita need ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate isikutega.

4.2. Punktis 4.1 toodud ettekirjutuse täitmise kohta tuleb kooli direktoril esitada Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuse täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul pärast ettekirjutuse täitmise tähtaega.